

[Landbrugsministeren]

Løsningen af ét problem kan imidlertid give anledning til andre problemer, hvad vi for nylig har hørt om angående støvgener i staldene. Der er derfor brug for en løbende og målrettet forskning vedrørende produktionsmetoder og konsekvenserne heraf. Vi må fremover vise etiske aspekter større opmærksomhed ved udviklingen af produktionsformerne. Det er vigtigt at få inddraget forbrugernes synspunkter. Det er afgørende for producenten, at forbrugerne har en positiv holdning til produktet og produktionsformerne. Landbruget har derfor interesse i at deltage i dialogen med forbrugerne, og regeringen vil være opmærksom på disse aspekter ved udformning af forskning og forsøg inden for landbruget.

Dansk landbrug har med rette høstet anerkendelse som producent af fødevarer af høj kvalitet. Deri ligger fremtiden for dansk landbrug. I en dialog med forbrugerne både her i landet og i udlandet må kvalitetsbegrebet udvikles. Ud over traditionelle begreber som næringsindhold, smag, fedtfattighed osv. vil nye dimensioner i kvalitetsbegrebet vinde stigende indpas, f.eks. økologiske dyrkningsmetoder og nye opdrætsformer. Således vil fremtidens produktionsmetoder være med til at præge dansk landbrug i det næste årti.

Lad mig slutte med to centrale spørgsmål, som direkte vedrører landmændene. Et dynamisk landbrugserhverv, som fungerer på markedsvilkår, kræver tilgang af kvalificerede unge, som kan bringe erhvervet videre. Dette forudsætter, at både indtjenings- og arbejdsvilkårene i landbruget gøres mere attraktive. Omvendt vil en tilgang af dygtige unge i sig selv være med til at øge indtjeningen. Der er derfor brug for at fremme en sådan positiv, dynamisk proces. Dette hænger igen sammen med landbrugets fremtidige finansieringsforhold.

I den anden ende har vi den gruppe landmænd, som må forlade erhvervet. Det er især ældre, som efter et hårdt fysisk slid i mange tilfælde må indse, at deres bedrift ikke længere er bæredygtig. Det er vores pligt at sørge for, at der for disse grupper af landmænd findes en værdig måde at forlade erhvervet på.

Disse problemstillinger og landbrugets fremtidige finansieringsforhold, herunder ikke mindst vilkårene for de yngre landmænd og for de landmænd, som forlader erhvervet, vil blive taget op i tredje del af arbejdet i udvalget ved-

rørende struktur, finansiering og ejerforhold i landbruget, det såkaldte Bernsteinudvalg. Med udgangspunkt i udvalgets analyse vil regeringen i den kommende samling fremsætte forslag om disse forhold.

Til slut vil jeg i lighed med forespørgerne opfordre til, at vi i dag får en bred og saglig debat om alle de aspekter, som er forbundet med landbrugets strukturudvikling i det næste årti.

*Forhandling***Bjørn Poulsen (SF):**

Der var da nogle af ordene i landbrugsministerens svar, som jeg syntes jeg havde hørt før, og det er vel ikke usædvanligt, men der er noget i det, som landbrugsministeren har svaret, som jeg har meget svært ved at få til at hænge sammen med den virkelighed, som de af os, der i dagligdagen betræder den sorte jord, kender.

Noget af det sidste, landbrugsministeren talte om, var tilgangen af dygtige unge, og jeg tror ikke, at nogen i dette land kan være uenig i, at det er noget, der gerne skulle ske. Men jeg synes ikke, der i noget af det, som jeg har set, hvad angår landbrugsforlig, hvad angår refinansiering og de andre tanker, landbrugsministeren er kommet frem med gennem tiderne, ligger noget som helst til de unge. Jeg har i hvert fald meget svært ved at se det. Bortset fra loven om yngre landmænd, som jo er noget, vi har haft i mange år – det er sådan set det samme, som det altid har været – har jeg meget svært ved at se, hvordan disse ændringer af landbrugsloven skal gøre det nemmere og mere attraktivt for dygtige unge landmænd at blive selvejere eller ejere med bestemmende indflydelse i et aktieselskab eller at gå ind i et andelsselskab.

Skal jeg forstå landbrugsministeren derhen, at i og med, at refinansieringsordningen blev lavet i sommeren 1988, er de økonomiske problemer afklaret? Eller er det braklægningsordningen, der skal give lidt mere økonomisk tilskud til en del af landbruget, som er det store slagskib i det her? Hvis man bevæger sig lidt uden for Slotsholmen og diskuterer spørgsmål om refinansieringen og dens eventuelle indflydelse i fremtiden på dansk landbrug, er der vist ikke mange, der tror på, at det bliver rednings-skibet, der gør det store og det gode for dansk landbrug. Jeg ved ikke, hvor mange der tror på, at de 1,5 mia. kr. i rentelettelser, når det kommer